

DAVACI VE YÜRÜTMENİN

DURDURULMASINI İSTİYEN : Önce Çocuklar ve Kadınlar Derneği

VEKİL : Av. Nilda Baltalı
Bozkurt Caddesi No:1/1 Etiler / STANBUL

DAVALI : Cumhurbaşkanlığı / ANKARA

VEKİL : Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürü Hakkı Susmaz
Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : 20/03/2021 tarih ve 31429 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Kadınlara Yönelik İddet ve Aile Çi İddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Türkiye Cumhuriyeti Bakımından Feshedilmesine İlişkin 19/03/2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının iptali ve yürütülmesinin durdurulması ile bu kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin ve ilgili hükümlerinin Anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla iptali için itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : Anayasa uyarınca milletlerarası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması ve feshi yetkilerinin yürütmeye devrelen yasama organı olan TBMM'ye ait olduğu, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının onaylanmasının 6251 sayılı Kanun'la uygun bulunduğu ve bu Kanun'un halen yürürlükte olduğu, dolayısıyla 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konuda, bu konudaki kanun da yürürlükteyken çıkarıldığı, temel haklar, kişisel hakları ve ödevlerinin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenemeyeceği, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin bu nedenlerle Anayasa'ya aykırı olduğu, iptali için somut norm denetimi yoluna gidilmesi gerektiği, dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin Anayasa'ya aykırı olması nedeniyle dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının hukuki dayanaktan yoksun olduğu, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının kamu yararı taşımadığı, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının telafisi güç ve imkânsız zararlar doğuracağı ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI : Dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının dayanağı olan iddialer çerçevesinde tesis edilen ve münhasıran Cumhurbaşkanlığının yetkisi dahilinde bir işlem olduğu ve iptal davasına konu edilemeyeceği, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının davacı sendikaların tüzel kişiliğine ait menfaatlerine bir tesiri bulunmadığından, davacının iptal davası açmakta menfaatinin bulunmadığı ve davanın bu nedenle ehliyet yönünden reddi gerektiği, Kadınlara Yönelik İddet ve Aile Çi İddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin 80. maddesinin taraf devletlere Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine herhangi bir zamanda yapacağı bildirimle sözleşmeyi kendisi bakımından feshetme yetkisi verdiği, Anayasanın 90. maddesi uyarınca, maddenin 2. ve 3. fıkralarındaki istisnalar haricinde

uluslararası andla maların TBMM'nin onaylamayı uygun bulmasının ardından Cumhurbaşkanınca onaylandı, uygun bulma kanununun onay işlemi olmadı, andla manın bu kanunla onaylanmadı, sadece yürütme organının andla mayı onaylamasının uygun bulundu u, Cumhurbaşkanının yürütme organının diğer düzenleyici işlemlerinden farklı olarak herhangi bir kanuna dayanmadan ya da yasama organının onayı olmadan Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri yoluyla ilk elden düzenleme yapabildi i, Anayasa'nın 104. maddesinin 17. fıkrası ile yürütme yetkisine ilişkin olmak kaydıyla Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarma konusunda Cumhurbaşkanına genel bir yetki verildi i, uluslararası andla maların feshi usulüne ilişkin olarak Anayasada hüküm bulunmadı, uluslararası ilişkilerin yürütülmesi ve buna ilişkin olarak andla maların imzalanması, müzakere edilmesi, onaylanmasının yürütme yetkisine ilişkin oldu u, bu noktadan hareketle uluslararası andla maların onay ve fesih prosedürlerinin 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde düzenlendi i, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmeden önce aynı konuların 244 sayılı Milletlerarası Andla maların Yapılması, Yürürlüğü ve Yayınlanması ile Bazı Andla maların Yapılması için Bakanlar Kuruluna Yetki Verilmesi Hakkında Kanun'da yer aldı, TBMM'nin andla maların imzalanması, hatta TBMM'ye sunulması ve onaylanması aşamasında yetki sahibi olmadı, andla maları nihai olarak yürürlüğe koyma yetkisinin yürütme organına ait oldu u, TBMM'nin yetkisinin onaylamayı veya katılmaya uygun bulmakla sınırlı oldu u, TBMM'nin bu konuya ilişkin yetkilerinin ve hukuki sürecin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile değil TBMM çetüzü ü ile düzenlendi i, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile ise, andla maların imzalanmasından sona erdirilmesine kadar tüm hususların düzenlendi i, TBMM'nin uygun bulma yetkisinin kullanımına ilişkin hususlara yer verilmedi i, bu itibarla TBMM'nin uygun bulma yetkisi gerekçe gösterilerek andla maların onaylanması ve feshi konularının Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenemeyece i iddiasının yerinde olmadı, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin bazı hükümlerinin iptali talebinin Anayasa Mahkemesinin 25/06/2020 tarih ve E:2018/126, K:2020/32 sayılı kararı ile reddedildi i, bu kararda yasama organının andla malara ilişkin yetkisinin onaylanmasını bir kanunla uygun bulmaktan ibaret oldu u gerekçesine yer verildi i, her ne kadar dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının dayanağı olan 3. maddenin iptali talep edilmemesi de, Anayasa Mahkemesinin andla maların imzalanması, onaylanması, yürürlüğe girmesi ve feshedilmesi konularının Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenip düzenlenemeyece i, yürütme alanına dair bir konu olup olmadığının denetimi sonucunda ve konunun geneline yönelik değerlendirilerek bu gerekçeyi oluşturdu u, TBMM tarafından kanunla onaylanması uygun bulunan bir andla manın feshi için uygun bulma kanununun yürürlükten kaldırılmasına veya TBMM'nin bu yönde bir karar almasına gerek olmadı, bu yönde bir sürecin ne Anayasada ne de TBMM çetüzü ünde öngöröldü ü, yetkide ve usulde paralellik ilkesine ilişkin iddiaların hukuki geçerliliğinin bulunmadı, uygulamada da 244 sayılı Kanun'un yürürlükte oldu u dönemde, TBMM'nin onaylanmasını uygun buldu u andla maların anılan Kanun'un 3. maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu kararıyla feshedildi i, yürütme organının feshe ilişkin yetkisinin yaklaşık yıllık bir hukukunun ve uygulamasının bulundu u, fesih yetkisi TBMM'de olsa idi anılan Bakanlar Kurulu kararlarına ilişkin olarak fesih yönünde TBMM'nin kanun çıkartması veya uygun bulma kanununun yürürlükten kaldırılması olmasının

gerekece i, ancak uygulamada bu yönde kabul edilen kanunlara rastlanmadı ı, Kadınlara Yönelik iddet ve Aile ç i iddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye li kin Avrupa Konseyi Sözle mesinin onaylanmasının uygun bulunmasına ili kin 6251 sayılı Kanun'un sözle me hükümlerini iç hukuk bakımından yürürlü e koymadı ı, uluslararası hukuk bakımından Türkiye Cumhuriyeti'nin sözle me ile ba lanmasını sa lamadı ı, bu kanunun hukuki etkisinin yürütme organının sözle meyi onaylayarak yürürlü e koymasını mümkün hale getirmek oldu u, bu nedenle sözle mesin feshi için 6251 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasına gerek olmadı ı, Anayasanın 90. maddesinde yer alan usulüne göre yürürlü e konulmu uluslararası andla maların kanun hükmünde olduklarına ili kin hükmün, andla maların organik açıdan TBMM'nin kabul etti i bir kanun hükmü oldu u ve bu nedenle sona erdirilebilmesi için TBMM'nin i lemine ihtiyaç duyuldu u ekinde yorumlanamayaca ı, temel hak ve özgürlüklere ili kin andla maların hükümleri ile kanun hükümleri arasında farklılık olması durumunda andla ma hükümlerinin esas alınmasının andla manın Türkiye Cumhuriyeti bakımından yürürlükte oldu u sürece ili kin oldu u, bu türden andla malarda da yetkinin yürütme organına ait oldu u, açıklanan fesih usulünün Kadınlara Yönelik iddet ve Aile ç i iddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye li kin Avrupa Konseyi Sözle mesinine ili kin olmadı ı, belirtilen usulün yakla ık altmı yıldır uygulandı ı, iç hukukumuzda kadınlara yönelik iddetle mücadele konusunda gerekli düzenlemelerin bulundu u, sözle meden çekilmenin bir eksikli e yol açmayaca ı, haksız ve hukuki dayanaktan yoksun davanın ve yasal artları gerçekte meyen yürütmenin durdurulması isteminin reddedilmesi gerekti i savunulmaktadır.

DANI TAY TETK K HÂK M : Eser Bozkurt

DÜ ÜNCES : Yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Onuncu Dairesince, davalı idarenin savunması alındıktan veya yasal savunma süresi geçtikten sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldi i görülmekle yeniden incelendi, gere i görü üldü:

Anayasaya aykırılık iddiası yönünden;

Anayasa'nın **6. maddesinde**, hiçbir kimse veya organın, kayna ını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamayaca ı; **7. maddesinde**, yasama yetkisinin Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine ait oldu u ve bu yetkinin devredilmesinin mümkün olmadı ı; **8. maddesinde ise**, yürütme yetkisi ve görevinin, Cumhurba kanı tarafından Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılaca ı ve yerine getirilece i hükümlerine yer verilmi tir.

Anayasa'nın **87. maddesinde**, milletlerarası andla maların onaylanmasını uygun bulmak Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri arasında, **104. maddesinin 11. fıkrasında**, Milletlerarası andla maları onaylamak ve yayımlamak Cumhurba kanının görev ve

yetkileri arasında sayılmı olup, "**Milletlerarası andla maları uygun bulma**" ba lıklı **90. maddesinde ise**, Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kurulu larla yapılacak andla maların onaylanmasının, maddenin 2. ve 3. fıkralarında belirtilen istisnalar dı nda Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına ba lı oldu u hüküm altına alınmı , **maddenin 5. fıkrasında da** Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylanmasını bir kanunla uygun bulup bulmaması yönünden herhangi bir ayırım yapılmadan usulüne göre yürürlü e konulmu Milletlerarası andla maların kanun hükmünde oldu u belirtilmi tir.

Anayasanın 104. maddesinin 17. fıkrasında; Cumhurba kanının yürütme yetkisine ili kin konularda Cumhurba kanlı ı kararnamesi çıkarabilece i, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, ki i hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevlerin Cumhurba kanlı ı kararnamesiyle düzenlenemeyece i, Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurba kanlı ı kararnamesi çıkarılamayaca ı, Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurba kanlı ı kararnamesi çıkarılamayaca ı hüküm altına alınmı tır.

Anayasa'da milletlerarası andla maların onaylanması ve yayımlanmasına ili kin hususlar düzenlenmi olmakla birlikte milletlerarası andla maların feshedilmesi veya bu andla malardan çıkılması usulüne ili kin herhangi bir hüküm yer almamaktadır.

15/07/2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (9) numaralı Milletlerarası Andla maların Onaylanmasına li kin Usul ve Esaslar Hakkında Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin 4. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "kinci fıkrada belirtilenlerin dı nda kalan..." ibaresi ile 2. fıkrasının ve 6. maddesinin 1. fıkrasının iptali istemiyle açılan dava sonucunda **Anayasa Mahkemesi'nce verilen 25/06/2020 tarih ve E:2018/126, K:2020/32 sayılı kararda; "Anayasa'nın anılan maddesinin on birinci fıkrasında milletlerarası andla maları onaylama ve yayımlama yetkisinin Cumhurba kanı'na ait oldu u belirtilerek milletlerarası andla malara ili kin yetki yürütme organına verilmi tir. Bu kapsamda, andla ma metinlerinin hazırlanması, imzalanması, son a amada onaylanarak yürürlü e konması gibi hususlar yürütme organı tarafından yerine getirilmektedir. Yasama organının andla malara ili kin yetkisi ise andla manın onaylanmasını bir kanunla uygun bulmaktan ibarettir."** denilmek suretiyle iptal istemine konu düzenlemelerin Cumhurba kanı'nın yürütme yetkisine ili kin konularda Cumhurba kanlı ı Kararnamesi çıkarma yetkisi kapsamında kaldı ı ifade edilmi tir.

9 numaralı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin yayımından önce milletlerarası andla maların onaylanmasına ili kin usul ve esasları düzenleyen ve 11/06/1963 tarih ve 11425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 244 sayılı Milletlerarası Andla maların Yapılması, Yürürlü ü ve Yayınlanması ile Bazı Andla maların Yapılması çin Bakanlar Kuruluna Yetki Verilmesi Hakkında Kanun'un **703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 181. maddesiyle ilga edilen "Onaylama ve sair tasarruflar" ba lıklı 3. maddesinde;** "1. Milletlerarası andla maların onaylanması, bunlara katılma, bunların feshini ihbar etmemek suretiyle yürürlük süresini uzatma, Türkiye Cumhuriyetini ba layan bir Milletlerarası Andla manın belli hükümlerinin yürürlü e konulması için gerekli bildirimleri yapma, milletlerarası andla maların

uygulama alanının de i ti ini tespit etme, **bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye, Bakanlar Kurulu kararnamesiyle olur. ...**" hükmü yer almakta olup, milletlerarası andla maları sona erdirmeye yetkisini yürütme organına (Bakanlar Kurulu) veren **bu maddeye ili kin teklifin gerekçesinde;** "Andla malar, bu hüküm gere ince, kanun kuvvetini, onaylamayı -veya katılmayı- uygun bulma kanununun yürürlü e girmesi ile kazanmıyacaklardır. Zira, bu kanunun tek hukuki sonucu, Cumhurba kanına bir takdir yetkisini Anayasanın 98 nci maddesi uyarınca kullanmak imkanını vermesinden ibarettir; ve, onaylama-veya katılma- ancak ve ancak, Cumhurba kanının bu tasarrufu yerine getirmesiyle tekevvün etmi olacaktır.", **yine aynı Kanun'a ili kin Geçici Komisyon Raporunda ise;** "Anayasa Hukukunun genel kaideleri gere ince, Anayasalarda aksine serahat yoksa, andla maların feshini ihbar etmemek suretiyle yürürlük süresini uzatma, bir Devleti ba lıyan bir andla manın belli hükümlerinin yürürlü e konulması için gerekli bildirimleri yapma, bir andla manın- Kuzey Atlantik Andla masının artık Cezayir'e kabili tatbik olmayı ı gibi- uygulama alanını de i tirme, özellikle mukabele bilmisil maksadiyle, bir andla manın hükümlerinin tatbikini kısmen veya tamamen durdurulma ve bir andla mayı sona erdirmeye hakkındaki diplomatik tasarrufları yapmak", bahusus fonksiyonlar kuvvetler ayrılı ı sisteminin cari oldu u bir memlekette, yürütme organının yetki alanına giren tasarruflardan sayılır. Bu husus, söz konusu maddenin 1 nci fıkrasında açıkça belirtilmi tir. Bu gibi konularda, yasama meclislerinin siyasi tercihleri, -tıpkı yürütme organının bir uygun bulma kanununa lüzum olmaksızın onaylıyabilece i veya katılabilece i Andla malar için oldu u gibi- murakebe yollarının kullanılması suretiyle meydana çıkar" denilmektedir.

Bu duruma göre; yasama organının milletlerarası andla malara ili kin yetkisinin andla manın onaylanmasını bir kanunla uygun bulmaktan ibaret oldu u, bu kanunun tek hukuki sonucunun, Cumhurba kanına bir takdir yetkisini kullanma imkanını vermek oldu u, Cumhurba kanının uygun bulma kanunu sonrasında milletlerarası andla mayı onaylayıp onaylamama konusunda takdir yetkisine sahip oldu u ve milletlerarası andla maların sona erdirilmesinin (Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshinin) tıpkı andla ma metinlerinin hazırlanması, imzalanması, son a amada onaylanarak yürürlü e konması hususlarında oldu u gibi yürütme yetkisi dahilinde bulundu u görülmektedir.

Dolayısıyla, milletlerarası andla maların sona erdirilmesinin (feshinin) Cumhurba kanlı ı Kararnamesi ile düzenlenmesinin hukuken mümkün oldu u anla ılmakla, dava konusu Cumhurba kanı Kararının dayana ını te kil eden 9 numaralı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin 3. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye" ibaresine yönelik Anayasaya aykırılık iddiası oy çoklu uyla yerinde görülmemi tir.

Yürütme yetkisinin Anayasa gere ince Cumhurba kanına ait olması, milletlerarası andla maların feshedilmesinin yürütme yetkisine ili kin olması ve TBMM'ne milletlerarası andla maların feshedilmesine ili kin olarak Anayasa ve kanunlarda herhangi bir görev veya yetki verilmemi olması hususlarının birlikte de erlendirilmesinden; milletlerarası andla maların feshine ili kin i lemlerin, kayna ını Anayasadan alan yürütme yetkisi ve görevi kapsamında Cumhurba kanı tarafından yapılaca ı, uygun bulma kanunu sonrasında milletlerarası

andla mayı onaylayıp onaylamama konusunda takdir yetkisi bulunan Cumhurba kanının, yürütme faaliyetine ili kin fesih yetkisini kullanırken yasama organının bir i lem tesis etmesine gerek bulunmadı ı sonucuna varılmaktadır.

Di er taraftan, her ne kadar Anayasanın 90. maddesine göre onaylanması Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına ba lı olan andla maların onaylanıp onaylanmaması “TBMM’nin uygun bulmasına” ba lı olsa da, yürütme organının TBMM’nin onaylanmasını uygun buldu u bir uluslararası andla mayı onaylama zorunlulu u da bulunmamaktadır. Anayasanın 104. maddesine göre uluslararası andla maları “onaylama” yetkisi açıkça Cumhurba kanına verildi inden, Cumhurba kanı, gerek zamanlama açısından gerekse uluslararası alanda de i en ya da geli en yeni ko ullar itibarıyla andla manın onaylanmasını erteleyebilece i gibi, onaylamaktan tamamen de vazgeçebilecektir.

Ayrıca, TBMM zaman zaman uluslararası andla maların bazı “çekincelerle” veya “beyanlarla” onaylanmasını uygun bulmakta olup, bu durumda söz konusu uluslararası andla maların onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanunlarda “... Sözle meye çekince konulmak suretiyle onaylanması uygun bulunmu tur.” veya “... Sözle mesin beyanlarla birlikte onaylanması uygun bulunmu tur.” gibi ibarelere yer verilmektedir.

Dava konusu Cumhurba kanı Kararı ile ülkemiz bakımından feshedilmesi öngörülen Kadınlara Yönelik iddet ve Aile çi iddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye li kin Avrupa Konseyi Sözle mesi”nin onaylanmasının uygun bulunmasına dair 24/11/2011 tarihli ve 6251 sayılı Kanunda herhangi bir çekince ve beyan bulunmamaktadır. Anılan Sözle mesin 80. maddesinde “Her Taraf istedi i zaman Avrupa Konseyi Genel Sekreteri’ne yapaca ı bir bildirimle bu Sözle me’yi feshedebilir. ...” hükmü yer almakta olup, TBMM söz konusu Sözle mesin onaylanmasını uygun bulurken, anılan Sözle mesin feshedilebilmesi hususunda “Taraflara” – bu arada yürütme organına/Cumhurba kanına- Sözle meyi feshetme yetkisini de verdi inde tereddüt bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu Cumhurba kanı Kararının 9 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesinde verilen yetkiye istinaden tesis edilmi olması nedeniyle, davanın durumu ve uyu mazlı ın hukuki niteli ine göre, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen ko ulların bu a amada gerçekte medi i anla ıldı ından **yürütmenin durdurulması isteminin reddine, bu kararın tebli ini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içinde Danı tay dari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere, 28/06/2021 tarihinde oy çoklu uyla karar verildi.**

Ba kan	Üye	Üye	Üye	Üye
Yılmaz	brahim	Metin	Ahmet	Lütfiye
AKÇ L	TOPUZ	ARITI	SARAÇ	AKBULUT
	(X)		(XX)	

(X)-KAR I OY:

Dava, 20/03/2021 tarih ve 31429 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Kadınlara Yönelik İddet ve Aile Çi İddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Türkiye Cumhuriyeti Bakımından feshedilmesine İlişkin 19/03/2021 tarih ve 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının iptali ve yürütülmesinin durdurulması ile bu kararın dayanağı olan 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3. maddesinin ve ilgili hükümlerinin Anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla iptali için itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın **6. maddesinde**, hiçbir kimse veya organın, kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamayacağı; **7. maddesinde**, yasama yetkisinin Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu ve bu yetkinin devredilmesinin mümkün olmadığı; **8. maddesinde**, yürütme yetkisi ve görevinin, Cumhurbaşkanlığı tarafından Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılacağı ve yerine getirileceği; **87. maddesinde**, kanun koyma, denetim, kaldırma ve milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmanın Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri arasında olduğu; **104. maddesinin 11. fıkrasında**, Milletlerarası andlaşmaları onaylama ve yayımlamanın Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında olduğu; **"Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma" başlıklı 90. maddesinde ise**, Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmalarının onaylanmasının, maddenin 2. ve 3. fıkralarında belirtilen istisnalar dışında Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlı olduğu hüküm altına alınmıştır, **maddenin 4. fıkrasında da** Türk kanunlarına denetimlik getiren her türlü andlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmünün uygulanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Anayasanın **104. maddesinin 17. fıkrasında**; Cumhurbaşkanının yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarabileceği ancak Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişilik hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler, Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda ve Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Anayasa'da milletlerarası andlaşmaların onaylanması ve yayımlanmasına ilişkin hususlar hüküm altına alınmış olmakla birlikte milletlerarası andlaşmaların feshedilmesi veya bu andlaşmalardan çıkılması usulüne ilişkin herhangi bir hüküm yer almamaktadır.

Anayasa'da milletlerarası andlaşmaların onaylanması Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin uygun bulma kanununa bağlanmak suretiyle bu yetki yürütme ve yasama organı arasında paylaşılmıştır. Bu durumda; Anayasanın 90. maddesinin 1. ve 4. fıkraları kapsamındaki milletlerarası andlaşmaların onaylanması yetkisinin sadece yürütme organına ait olmadığı açıktır. Nitekim; dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile feshedilen sözleşmenin onaylanması da TBMM tarafından 6251 sayılı Kanun'la uygun bulunduktan sonra sözleşme 10/02/2012 tarih ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmıştır.

Bu durumda; TBMM tarafından Anayasa'nın 90. maddesinin 1. fıkrası kapsamında çıkarılan uygun bulma kanununa bağlanarak onaylanan milletlerarası andlaşmalar kanun

hükmündedir. Anılan andla maların feshedilmesine ilişkin idarelerin Cumhurbaşkanının yürütme yetkisinde olmayıp, TBMM'nin yasama faaliyetine ilişkin olması nedeniyle, Anayasanın 104. maddesinin 17. fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmesi mümkün değildir.

Öte yandan; Anayasa'nın 90. maddesinin 5. fıkrası uyarınca, usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andla malar kanun hükmünde olup, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile feshedilen sözleşme menin onaylanması da 6251 sayılı Kanun'la uygun bulunduktan sonra sözleşme 10/02/2012 tarih ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmış, bu karar 08/12/2012 tarih ve 28227 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve sözleşme 01/08/2014 tarihinde yürürlüğe girmiş olup anılan tarih itibarıyla kanun hükmü kazanmıştır.

Sözleşme menin temel hak ve özgürlüklere ilişkin olması nedeniyle, aynı konuda kanunlarla farklı hükümler içermesi durumunda Anayasa'nın 90. maddesinin 5. fıkrası uyarınca sözleşme hükümlerinin esas alınacağı tartışmalıdır.

Sözleşme, yürürlükte olduğu süre boyunca yargı mercilerini bağımsız bir kanun niteliğinde kararlara esas teşkil etmiş ve hatta 6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 2. maddesinde, Kanunun uygulanmasında ve gereken hizmetlerin sunulmasında özellikle sözleşme menin esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu durumda; usulüne göre yürürlüğe konularak kanun hükmü kazanan milletlerarası andla maların hukuk sistemine etkileri de gözönüne alındığında, bu andla maların hükümlerinin değiştirilmesi, sona erdirilmesi, feshedilmesi gibi hususların yasama faaliyeti kapsamında olduğu açık olup, Anayasanın 104. maddesinin 17. fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmesi mümkün değildir.

Bu nedenlerle; dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının dayanağını teşkil eden 9 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 3. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye" ibaresi Anayasa'nın 104. maddesinin 17. fıkrasına aykırıdır. Ayrıca anılan ibare hiçbir kimse veya organın, kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamayacağına ilişkin Anayasa'nın 6. maddesi ve yasama yetkisinin devredilemeyeceğine ilişkin 7. maddesine de aykırı olup, dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararının dayanağını teşkil eden 9 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 3. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye" ibaresinin Anayasa'nın 6., 7., ve 104. maddesinin 17. fıkrasına aykırılığı nedeniyle iptali istemiyle görev ve yetki alanında olduğu için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına karar verilmesi gerekir.

Diğer taraftan yukarıda da belirtildiği gibi dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile feshedilen sözleşme menin onaylanması 6251 sayılı Kanun'la uygun bulunduktan sonra sözleşme 10/02/2012 tarih ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmış olup, 6251 sayılı Kanun halen yürürlükte dir.

Kamu hukukunun genel ilkelerinden olan yetkide ve usulde paralellik ilkesi gereğince, bir idare hangi usule uyularak tesis edilmişse aynı usule uyularak geri alınması, kaldırılması veya feshedilmesi gerekmektedir. Bu itibarla; TBMM'nin uygun bulma kanunu uyarınca onaylanarak yürürlüğe giren bir milletlerarası andla maların feshi ancak TBMM'nin uygun bulma

kanununu yürürlükten kaldırması veya sona erdirmeyi uygun buldu una ili kin yeni bir kanun çıkarması sonrasında alınacak bir Cumhurba kanı kararı ile mümkün olabilecektir.

Dava konusu Cumhurba kanı Kararı ile feshedilen sözleşmenin onaylanmasına ili kin 6251 sayılı Kanun'un TBMM tarafından yürürlükten kaldırılmaması olması veya dava konusu Cumhurba kanı Kararı alınmadan önce sözleşmenin sona erdirilmesinin uygun bulundu una ili kin yeni bir kanun çıkarılmaması olması nedeniyle, dava konusu Cumhurba kanı Kararında yetkide ve usulde paralellik ilkesi uyarınca hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Hukuka açıkça aykırı işlemi yürütülmesi halinde telafisi güç ve imkansız zararlar doğacaktır. Anlatıldığından, dava konusu Cumhurba kanı Kararının yürütülmesinin durdurulması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle öncelikle dava konusu İstanbul Sözleşmesinin Feshi Hakkında 3718 sayılı Cumhurba kanı Kararı işlemi yürütülmesinin durdurulması, bilahare işlemi dayanağı 9 sayılı Cumhurba kanı Kararnamesi'nin 3. maddesinin 1. fıkrasında yer alan **“bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirme”** ibaresinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesine başvurulması gerektiği oyuyla aksi yönde oluşan çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye

brahim

TOPUZ

(XX)-KAR I OY:

Anayasa'nın 6. maddesinde, hiçbir kimse veya organın, kayna nı Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamayaca ı; 7. maddesinde, yasama yetkisinin Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisine ait oldu u ve bu yetkinin devredilmesinin mümkün olmadığı hükümlerine yer verilmi tir.

Anayasa'nın 87. maddesinde, "Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, de i tirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesinhesap kanun tekliflerini görü mek ve kabul etmek; para basılmasına ve sava ilânına karar vermek; milletlerarası andla maların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının be te üç ço unlu unun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın di er maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir." denilmek suretiyle uluslararası sözleşmelerin onaylanmasını uygun bulmak Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri arasında; 104. maddesinin 11. fıkrasında, "Milletlerarası andla maları onaylar ve yayımlar." denilmek suretiyle de uluslararası sözleşmeleri onaylamak ve yayımlamak Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında sayılmı tir.

Anayasa'da uluslararası sözleşmelerin onaylanması ve yayımlanmasına ili kin hususlar "**Milletlerarası andla maları uygun bulma**" ba lıklı 90. maddesinde,

"Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kurulu larla yapılacak andla maların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına ba lıdır.

Ekonomik, ticari veya teknik ilikileri düzenleyen ve süresi bir yılı a mayan andla malar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, ki i hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak artıyla, yayımlanma ile yürürlü e konabilir. Bu takdirde bu andla malar, yayımlarından ba layarak iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.

Milletlerarası bir andla maya dayanan uygulama andla maları ile kanunun verdi i yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari, teknik veya idari andla maların Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunlu u yoktur; ancak, bu fıkraya göre yapılan ekonomik, ticari veya özel ki ilerin haklarını ilgilendiren andla malar, yayımlanmadan yürürlü e konulamaz.

Türk kanunlarına de i iklik getiren her türlü andla maların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır.

Usulüne göre yürürlü e konulmu Milletlerarası andla malar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine ba vurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004- 5170/7 md.) Usulüne göre yürürlü e konulmu temel hak ve özgürlüklere ili kin milletlerarası andla malarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyu mazlıklarda milletlerarası andla ma hükümleri esas alınır." ekinde düzenlenmi tir.

Cumhurba kanlı inca Uluslararası sözle melerin onaylanması ve yayımlanmasına ilgili hususlar 9 sayılı Milletlerarası Andla maların Onaylanmasına li kin Usul ve Esaslar Hakkında Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin “**Onaylama ve onaylamanın uygun bulunması**” ba lıklı 2. maddesinde,

“(1) Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kurulu larla yapılacak andla malar Cumhurba kanı kararı ile onaylanır. Bir milletlerarası andla manın onaylanması veya bunlara katılma, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen haller dı ında, onaylamanın veya katılmanın Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bir kanunla uygun bulunmasına ba lıdır.

(2) Milletlerarası bir andla maya dayanılarak yapılan uygulama andla maları ile kanunun verdi i yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticari veya teknik andla malar Cumhurba kanı tarafından do rudan onaylanır.

(3) Ekonomik, ticari veya teknik münasebetleri düzenleyen ve süresi bir yılı a mayan andla malardan; Devlet maliyesi bakımından yüklenme gerektirmeyen, ki i hallerine ve Türk vatandaşlarının yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmayan andla malar Cumhurba kanınca do rudan onaylanır. (4) Türk kanunlarına de i iklik getiren hükümler içeren her türlü milletlerarası andla manın onaylanması veya bunlara katılma, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylamanın veya katılmanın uygun bulunmasına ili kin bir kanun çıkarılmasına ba lıdır.” ekinde;

“**Onaylama**” ba lıklı 3. maddesinde,

(1) Milletlerarası andla maların onaylanması, bunların feshini ihbar etmemek suretiyle yürürlük süresini uzatma, Türkiye Cumhuriyetini ba layan bir milletlerarası andla manın belli hükümlerinin yürürlü e konulması için gerekli bildirimleri yapma, milletlerarası andla maların uygulama alanının de i ti ini tespit etme, bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirme, Cumhurba kanı kararı ile olur.

(2) Onaylama konusu olan milletlerarası andla manın Türkçe metni ile andla mada muteber oldu u belirtilen dil veya dillerden biri ile yazılmış metni, onaylamaya ili kin Cumhurba kanı kararına ekli olarak Resmî Gazete’de yayımlanır.

(3) Bir milletlerarası andla manın veya Türkiye Cumhuriyetini ba layan bir milletlerarası andla manın belli hükümlerinin Türkiye Cumhuriyeti bakımından yürürlü e girdi i, bir milletlerarası andla manın uygulama alanının de i ti i, uygulanmasının durduruldu u ve sona erdi i tarihler; Cumhurba kanı kararı ile tespit olunarak Resmî Gazete’de yayımlanır. Bir milletlerarası andla ma, yürürlük tarihinin tespitine dair Cumhurba kanı kararında belirtilen yürürlü e giri tarihinde kanun hükmünü kazanır.” ekinde;

“**Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilecek andla malar**” ba lıklı 6. maddesinde,

“(1) Onaylanmanın veya katılmanın Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunlu olan andla malar, Cumhurba kanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilir.

(2) Cumhurba kanı kararı ile do rudan onaylanan andla malardan yayımlanması zorunlu olanlar, yayımlarından ba layarak iki ay içinde Dı i leri Bakanlı ı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.” ekinde düzenlenmi tir.

Yukarıda zikredilen mevzuat çerçevesinde incelendi inde; tam adı "Kadına Yönelik İddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi" olan kısaca "İstanbul Sözleşmesi" olarak bilinen uluslararası insan hakları sözleşmesinin, Anayasa'nın 90. maddesinin 1 ve 4. fıkraları; 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 2. maddesinin 1. fıkrası ile 6. maddesinin 1. fıkrası kapsamında bir "uluslararası sözleşme" olduğu üphe götürmez bir gerçektir. Dava konusu Cumhurbaşkanlığı Kararı ile feshedilen sözleşmenin onaylanması TBMM'de 6251 sayılı Kanun'la uygun bulunduktan sonra sözleşme 10/02/2012 tarih ve 2012/2816 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmış olup; 6251 sayılı Kanun halen yürürlükte dir. Ayrıca bu sözleşmeye dayanılarak 20/03/2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 8/3/2012 tarih ve 6284 sayılı "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı İddetin Önlenmesine Dair Kanun" çıkartılmıştır. **Kanun'un "Amaç, kapsam ve temel ilkeler" başlıklı 1. maddesi,**

" (1) Bu Kanunun amacı; iddete uğrayan veya iddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik iddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında ve gereken hizmetlerin sunulmasında aşağıdaki temel ilkelere uyulur:

a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, özellikle Kadınlara Yönelik İddet ve Aile İçinde İddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi ve yürürlükteki diğer kanuni düzenlemeler esas alınır.

b) İddet mağdurlarına verilecek destek ve hizmetlerin sunulmasında temel insan haklarına dayalı, kadın-erkek eşitliğine duyarlı, sosyal devlet ilkesine uygun, adil, etkili ve süratli bir usul izlenir.

c) İddet mağduru ve iddet uygulayan için alınan tedbir kararları insan onuruna yaraşır bir şekilde yerine getirilir.

ç) Bu Kanun kapsamında kadınlara yönelik cinsiyete dayalı iddeti önleyen ve kadınları cinsiyete dayalı iddetten koruyan özel tedbirler ayrımcılık olarak yorumlanamaz." eklindedir.

Bu düzenleme de yürürlükte dir.

Ancak uluslararası sözleşmelerin feshedilmesi veya çıkılması usulüne ilişkin ne Anayasa'da ne de 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde herhangi bir hüküm yer almamaktadır.

Burada devreye idare hukukunun temel ilkelerinden olan "yetkide ve usulde paralellik ilkesi" girmektedir. Bu ilkeye göre, iddemin hangi merci ve hangi usulle yapmaya yetkili ise, geçerli iddeme son verme de aynı kurala ve usule tabidir. İddemin geçerli iddeme son verme için farklı bir yetki ve usul öngörülmek isteniyorsa bunun ayrıca düzenlenmesi gerekir. Eğer iddemin geçerli iddeme son verme için, yapıldığından farklı bir kural ve usul açıkça öngörülmemişse kural, iddeme son vermenin iddemin yapıldığı usulüne tabi olmasıdır. Somut olayda da Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın 19/03/2021 tarihli sözleşmenin Türkiye Cumhuriyeti bakımından feshine

dair Cumhurbaşkanlığı Kararının TBMM'ne gönderilerek bir kanunla uygun bulması ve sözleşmeye katılmanın uygun bulunduğuna dair 24/11/2011 tarih ve 6251 sayılı Kanunun yürürlüğüne ortadan kaldırılması gerekirken bu usul izlenmemiştir.

Kanunlar üç yolla yürürlükten kaldırılabilir. Bunlar; kendiliğinden yürürlükten kalkma, başka bir kanunla yürürlükten kalkma ve Anayasa Mahkemesi kararıyla yürürlükten kalkma şeklindedir. Kendiliğinden yürürlükten kalkma; kanunların ne zaman yürürlükten kalkacağı önceden belirlenmesi halinde belirlenen süre sona erdiği anda başka bir işlem gerek kalmaksızın kanunun yürürlükten kalkması şeklinde olur. İkinci yol, başka bir kanunla yürürlükten kaldırmadır. Yürürlüğe giren yeni bir kanun, eski kanunu yürürlükten kaldırabilir. Buna "ilga" denir. İlga, kanun koyucunun mevcut kanunu kaldırma iradesi şeklinde açıklanabilir. Bu yetki, ilga edilecek kanunu koyan ya da onun üstünde yer alan organa aittir. İlga da sarıh ilga ve zımni ilga olmak üzere ikiye ayrılır. Sarıh ilga, yeni kanunun son kısmında yeni kanunun yürürlüğe girmesiyle hangi kanunun yürürlükten kalkacağına düzenlenmesi yoluyla kanun koyucunun, açıkça mevcut kanunun geçerliliğine son verme amaç ve iradesi durumunu ifade eder. İlga eden kanunun yürürlüğe girmesiyle yürürlükten kalkan kanun, mülga kanun haline gelir. Mevcut kanunun geçerliliğine son vermek konusunda kanun koyucunun açıkça dile getirmediği ilga şeklinde "zımni ilga" denir. Yeni çıkarılan kanunun, hangi kanunu veya kanunları ilga ettiğini açıkça belirtmediği durumlarda; yeni kanunla eski kanunlar arasında çelişen hükümler olursa eski kanunların hükümlerinin yürürlükten kalktığı kabul edilir. Üçüncü yol ise, Anayasa Mahkemesi'nin kararıyla yürürlükten kaldırma (iptal) şeklinde olur. Kanunların anayasaya uygunluğunu denetleyen Anayasa Mahkemesi, herhangi bir kanunun anayasa aykırılığını tespit ederse o kanunu "iptal" edebilir.

Yetkide ve usulde paralellik ilkesi gereğince, bir işlem hangi usule uyularak tesis edilmişse aynı usule uyularak geri alınması, kaldırılması veya feshedilmesi gerekmektedir.

Anayasa'da TBMM'nin uygun bulma kanunu uyarınca onaylanarak yürürlüğe giren uluslararası sözleşmelerin feshedilme usulüne ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmaması ve Anayasa'da yürütme organına bu konuda bir yetki verilmemesi olması nedeniyle TBMM'nin uygun bulma kanunu uyarınca onaylanarak yürürlüğe giren uluslararası sözleşmelerin sadece yürütme organı ile feshedilmesi mümkün değildir.

Bu itibarla; TBMM'nin uygun bulma kanunu uyarınca onaylanarak yürürlüğe giren bir uluslararası sözleşmenin feshi ancak TBMM'nin uygun bulma kanununu yürürlükten kaldırması veya sona erdirmeyi uygun bulduğuna ilişkin yeni bir kanun çıkarması sonrasında alınacak bir Cumhurbaşkanlığı Kararı ile mümkün olabilecektir.

Özellikle Anayasa'nın 90. maddesinin 5. (son) fıkrasındaki, "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004- 5170/7 md.) **Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşmaların hükümleri esas alınır.**" şeklindeki düzenleme Sözleşmeyle ilgili mevzuatın uygulanmasında karmaşıklık yol açacaktır. Davanın konusu sözleşme medeni çıkma kararının Türkiye Cumhuriyeti tarafından 22/03/2021 tarihinde Avrupa Konseyi Genel

Sekreterli i'ne tevdi edilmesi ve 29/04/2021 tarihli Cumhurba kanı Kararı'nda, "Kadına Yönelik İddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin Türkiye Cumhuriyeti bakımından sona erme tarihinin 01/07/2021 olarak kararla tırılması nedeniyle 01/07/2021 tarihi itibarıyla mezkur sözleşme Türkiye Cumhuriyeti açısından feshedilmi olacaktır. Netice olarak, 2577 sayılı dahi Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen "idari i lemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması artlarının birlikte gerçekleşmesi" durumu ortaya çıkmı tır.

Dava konusu Cumhurba kanı Kararı ile feshedilen sözleşmenin onaylanmasına ili kin 6251 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmamı olması veya dava konusu Cumhurba kanı Kararı alınmadan önce sözleşmenin sona erdirilmesinin uygun bulundu una ili kin yeni bir kanun çıkarılmamı olması nedeniyle dava konusu Cumhurba kanı Kararında yetkide ve usulde paralellik ilkesi uyarınca hukuka uyarlık bulunmadı ı sonucuna varıldı ndan ve yukarıda zikredilen gerekçelerle dava konusu Cumhurba kanı Kararının yürütmesinin durdurulması gerekti i oyuyla aksi yönde olu an Daire kararına katılmıyorum.

Üye

Ahmet

SARAÇ